

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ
11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 99 (7840).

25 май

сешанба

1982 йил,

Баҳоси 3 тийин.

Бугун Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америка-си мамлакатларининг VII халқаро кинофестивали очилади.

Уч қитъа санъат анжумани қатнашчиларига алангали салом!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1982 йил 24 майда КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми бўлиб ўтди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини тинглади.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда: Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, Херсон областдаги Киров номи колхоз раиси Д. К. Моторний, РСФСР

Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Я. Киселев, Краснодар ўлкаси Староминск район партия комитетининг биринчи секретари И. Г. Хмара, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс, КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари И. А. Бондаренко, КПСС Смоленск область комитетининг биринчи секретари И. Е. Клименко, КПСС Белгород область комитетининг биринчи секретари М. П. Трунов, КПСС Бошқирдистон область комитетининг биринчи сек-

ретари М. З. Шакиров, Кемерово областдаги «Зиминка» шахтаси кон ишчиларининг бригадари В. С. Костин, СССР қишлоқ хўжалиги министри В. К. Мещи, КПСС Волгоград область комитетининг биринчи секретари Л. С. Куличенко, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Ю. А. Овчинников, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри А. А. Ежевский ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми шу масала юзасидан бир овоздан қарор қабул қилди. Бу қарор матбуотда эълон қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ташкилий масалаларни кўриб чиқди.

Марказий Комитет Пленуми КПСС Марказий Комитети Сийёс бюросининг аъзоси ўртоқ Ю. В.

Андроповни КПСС Марказий Комитетининг секретари қилиб сайлади.

Марказий Комитет Пленуми КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ В. И. Долгихни КПСС Марказий Комитети Сийёс бюроси аъзоллигига кандидат этиб сайлади.

Марказий Комитет Пленуми КПСС Марказий Комитети аъзоллигига кандидатлар — ВЦСПС раиси С. А. Шалаевни, академик, СССР Медицина фанлари академияси Бутуниттифоқ кардиология илмий марказининг директори Е. И. Чазовни, Кемерово областдаги «Зиминка» шахтаси кон ишчиларининг бригадари В. С. Костинни КПСС Марказий Комитетининг аъзоллигига ўтказди.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишни тамомлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси лойиҳаси тўғрисида

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама этиб, қарор қилади:

1. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ушбу Пленумдаги докладыда баён этилган тақдирлар ҳамда ҳуқуқлар тўла-қўн ва батамом маъқуллаш, улар партия, давлат ва хўжалик органлари, насаб-соз ва комсомол ташкилотларининг озиқ-овқат программасини рўй-ба қилиши, КПССнинг аграр сийёсатини, илмий билан турмушта табиқ этиш соҳасидан амалий фаолиятга асос қилиб олиниши.

2. СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган ҳамда КПСС XXVI съезди қарорларига мувофиқ ишлаб чиқилган озиқ-овқат программаси маъқуллашсин.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг Марказий Комитет Сийёс бюросига тақдим этган қўйилган қарорлари:

«Қишлоқ хўжалигини ва аграр саноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқаришни яхшилаш тўғрисида»ги.

«Иқтисодий механизмни такомиллаштириш ҳамда колхоз ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш тадбирлари тўғрисида»ги.

«Маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан ва унинг сифатини оширишдан қишлоқ хўжалиги ходимларининг моддий манфаатдорлигини кўпайтириш тадбирлари тўғрисида»ги.

«Чорвачиликда машғул бўлган ходимларнинг колхозларда, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида мустақим ўрнаш қилишга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги.

«Қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-مائий ва социал-маданий шароитларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги.

«Колхоз ва совхозларни раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан янада мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда уларнинг роли ва масъулиятини ошириш тўғрисида»ги қарорларни тасдиқлашсин.

3. СССР Министрлар Совети, СССР Госплани, министрликлар ва идоралар, иттифоқдор республикаларнинг Министрлар Советлари озиқ-овқат программасида белгиланган тақдирларга асосланиб ва ҳалқ хўжалигининг барча тармоқларини аҳоли озиқ-овқат билан узулсиз таъминлаш вазифасини имкон борича қисқа муддатларда ҳал этиш учун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада кўпайтириш ва умуман аграр саноат комплексини ривожлантириш проблемаларини ҳал этиш сари янада чуқур бурбўл юбориш зарурлигини асосланиб, мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш, ийиллик планларини ҳамда ўн йиллик беш йиллик лойиҳа лойиҳасини ишлаб чиқариш таъминласинлар.

4. Иттифоқдор республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетлари, иттифоқ министрликлари ва идоралари,

жойлардаги совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг, саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарининг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладидан ва озиқ-овқат программасидан ҳамда шу мубосабат билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорлардан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш юзасидан ишчилар, колхозчилар, ва зиёлилар орасида актив ташкилотчилиги ва сийёс ишни аж олдиришлар. Партия билан давлатнинг ўн биринчи ва ўн йиллик беш йилликлардаги марказий вазифаси—озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш ва ҳар бир республика, ўлка, область, район, халқ хўжалигининг ҳар бир тармоғи, шаҳар ва қишлоқдаги барча меҳнат коллективлари имкон борича кўпроқ ҳисса қўлишидан иборат.

5. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми шуни таъкидлайдики, давлат мамлакатда озиқ-овқатни янада тезроқ кўпайтириш мақсадида қишлоқ хўжалигига ва уни иқтисодиётга тобора кўп маблаг сарфлаётган ҳозирги пайтда деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ҳар томонлама оширишга, колхоз ва совхозларда ердан, ишлаб чиқариш фондларидан, моддий, меҳнат ва молиявий ресурслардан фойдаланишни яхшилаш учун, меҳнат умумдорлигини ва иш сифатини ошириш, ноубудатчиликларни тугатиш, иқтисод қилиш ва тежамкорлик, маҳсулот таннархини камайтириш учун курашга бутун куч-гайратни сарфлаш айлниса мумкин.

Ишлаб чиқариш миқёсларининг ўсганини, иқтисодий алоқаларнинг муркаблашганини аграр-саноат комплексининг барча тармоқлари қарларига нисбатан қишлоқ хўжалигини

планлаштириш, бошқариш, унинг моддий-техника таъминотини такомиллаштириш ишида янги талаблар қўймоқда. Бошқаруving ҳамда погоналарида экономиканинг шу соҳаси бўлимларининг фаолиятини узвий равишда боғлаш ва мувофиқлаштириш, энг яхши пировард натижаларга эришиш учун уларнинг юксак масъулиятини ҳамда яхши сифатли озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан манфаатдорлигини таъминлаш зарур.

Шу йилнинг ўзидаёқ деҳқончилик ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини анча оширишга эришиш, дон, гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотлар харид қилиш давлат планлари тўла ҳамда ошириб бажарилишини, бу маҳсулотларнинг ўз вақтида еярга ишланиши ва тўла сўқлаш қилинишини таъминлаш, шундан кейинги йилларда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада тез юксалтириш учун пухта негиз яратиш — яқин вақт ичида ҳал этиладиган вазифадир.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми партия, совет, насаб-соз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, мутахассислар ва олимлар, саноат ходимлари, жамия қишлоқ аҳолиси ва паҳларларнинг меҳнатнашлар Марказий Комитетнинг ушбу Пленуми қарорларини бажариш учун зарур бўлган ҳамма ишни қиладики, Вазирлиқ иқтисодий қудратини мустаҳкамлашнинг бош шартларидан бири бўлиши озиқ-овқат ресурсларини кўпайтиришда белгиланган марраларга эришиш учун умумхалқ социалистик мубосабасини аж олдирадидилар, деб қатъий ишонч билдиради.

СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВнинг КПСС Марказий Комитети Пленумида 1982 йил 24 май кун қилган доклади

Ҳурматли ўртоқлар! КПСС Марказий Комитетининг Сийёс бюроси озиқ-овқат программасини ҳамда уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисидаги масалани Марказий Комитет Пленуми муҳокама қилди. Программа партия XXVI съезди қарорларига мувофиқ ишлаб чиқилди.

Белгиланган тадбирлардан кузатишдан мақсад — имкон борича қисқа муддатда мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан пухта ва янада таъминлашдан иборат. Бу — жуда муҳим иқтисодий вазифа. Бу билан бўлиб қолмай, шу билан бизнинг иқтисодий сийёсатимизнинг ҳаётини яхшилаш, партиянинг энг муҳим программаси бўлиб қолди ва шу билан бўлиб қолди, бу гапни мен жуда аниқ-равшан қилиб айтман. Шу босқин ҳам ҳозирги Пленумнинг алоҳида моҳияти, алоҳида аҳамияти бор, ўртоқлар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қабул қилган СССР Министрлар Совети ва унинг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети Сийёс бюросининг махсус иш гуруҳлари, Госплан ва тегишли министрликлар ҳамда идоралар катта тайёргарлик иши ўтказдилар. Бу ишда олимлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислар иштирок этидилар. Республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, область партия

комитетлари ва ижроия комитетлари, район партия комитетлари ва ижроия комитетларининг тақдирлари, матбуот материаллари, меҳнатнашларнинг хатлари эътиборга олинди.

Натижада бир қанча ҳужжатлар тайёрланди. Жумладан, озиқ-овқат программасининг лойиҳаси ишлаб чиқилди. Сўнгра, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг баъзи бир конкретроқ масалаларда доир қарорлари тайёрланди. Улар орасида қишлоқ хўжалигини ва аграр-саноат комплексининг бошқа тармоқларини бошқаришни яхшилаш тўғрисидаги; иқтисодий механизмни такомиллаштириш ҳамда колхоз ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлашга оид тадбирлар қилишга, маҳсулот етиштириш кўпайтиришдан ва унинг сифатини оширишдан қишлоқ хўжалиги ходимларининг моддий манфаатдорлигини кўпайтиришга доир тадбирлар тўғрисидаги; чорвачиликда машғул бўлган ходимларнинг колхозларда, совхозларда ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида мустақим ўрнаш қилишга оид қўшимча тадбирлар қилишга; қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-مائий ва социал-маданий турмуш шароитларини янада яхшилаш тадбирлари қилишга; колхоз ва совхозларнинг раҳбар кадрлар ҳамда мутахассислар билан янада мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда уларнинг роли ва масъулиятини оши-

риш тўғрисидаги қарорлар бор.

Марказий Комитет аъзолари ҳужжатлар билан таъминланган ва ҳар бир таъминотчи сабабли мен бир неча принципиал масалаларга тўхталиб ўтаман.

Гални қишлоқ хўжалигида қилинган ишларнинг яқунларидан бошлайман. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумини ҳисоб-китоб нўтаси деб олсам, тўғри бўлади. Ушунда партия қишлоқ хўжалигига капитал маблаг сарфлашни кўпайтириш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг яхшиланган таъминотини таъминлаш таъминласинлар.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан кейинги йиллар мобайлида қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси сифат жиҳатидан яхшиланди. Меҳнатни машина-механизмлар

билан таъминлаш уч баравардан зиёд ошди. Сўнгра қишлоқ хўжалик корхоналарида ва захи қўрилган ерлар фонди 1,7 баравар кўпайди. Минерал ўғит етказиб бериш 3 баравар ўсди. Иқтисодлаштирилган чорвачилик комплекслари ва йиллик паррандачилик фабрикалари ишга туширилди, уларда ишлаб чиқариш жараёналари саноат технологияси асосида ташкил этилди. Юксак самарали хўжаликларро ва аграр-саноат корхоналари ҳамда бирлашмалари ривожланди. Маъна шўрларнинг ҳаммаси колхоз ва совхозларда меҳнат умумдорлигини кариб икки баравар ошириш имконини берди.

Қишлоқ хўжалигига хизмат қиладиган яхши тармоқлар, чўнончи чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги, қишлоқ қурилиши, омихта ем ва микробиология саноати барпо этилди. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги анчагина ривож топди. Саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари асосий ишлаб чиқариш фондлари кейинги уч беш йиллик мобайлида 2,7 баравар кўпайди.

Шу вақт ичида совет деҳқонларининг турмуш ва меҳнат шароитларида чуқур ўзгаришлар бўлиб берди. Қўлгана социал масалалар муваффақиятли ҳал этилди. Қишлоқ хўжалиги ходимларининг меҳнат ҳақи анча ошди. Уларнинг пенсия таъминоти ва социал страхованиси яхшиланди, иқтисодий фондлардан бериладиган тўловлар ва имтиёзлар кўпайди. Колхозчилар билан совхоз ишчиларининг касб-кор

ва маданий даражаси ўсди. Ҳозир қишлоқ хўжалик корхоналарида олий ва ўрта махсус маълумотли икки миллионга яқин мутахассис ишлаб турибди. Мамлакатнинг кўпгина районоларида қишлоқларнинг бутун қиёфаси ўзгариб. Қишлоқ меҳнатчиларининг турмуш тарзида ўзгариш бўлиб берди, янада сермазун, мароқли бўлиб бормоқда.

Партия кўрган тадбирлар, колхозчиларнинг, совхозлар ишчиларининг, мутахассислар, саноат ходимларининг фидокорона меҳнати, ўз натижаларини бермоқда, бу натижалар гоёт жоизбалор натижаларидир. Социализм дўшманларининг совет қишлоқ хўжалиги муваффақиятлари ҳусусида чўри этмаслик ёки бу муваффақиятларни камайтириб қўратиш соҳасида зўр бериб ҳаракат қилганликларни Пленум қатъий таъкидлади.

Партия кўрган тадбирлар, колхозчиларнинг, совхозлар ишчиларининг, мутахассислар, саноат ходимларининг фидокорона меҳнати, ўз натижаларини бермоқда, бу натижалар гоёт жоизбалор натижаларидир. Социализм дўшманларининг совет қишлоқ хўжалиги муваффақиятлари ҳусусида чўри этмаслик ёки бу муваффақиятларни камайтириб қўратиш соҳасида зўр бериб ҳаракат қилганликларни Пленум қатъий таъкидлади.

Партия кўрган тадбирлар, колхозчиларнинг, совхозлар ишчиларининг, мутахассислар, саноат ходимларининг фидокорона меҳнати, ўз натижаларини бермоқда, бу натижалар гоёт жоизбалор натижаларидир. Социализм дўшманларининг совет қишлоқ хўжалиги муваффақиятлари ҳусусида чўри этмаслик ёки бу муваффақиятларни камайтириб қўратиш соҳасида зўр бериб ҳаракат қилганликларни Пленум қатъий таъкидлади.

ҳавас қиларли даражада эмас эди.

Қўйилган жадвал совет

қишлоқ хўжалигининг маҳсулоти ўсиши тўғрисида

конкретроқ тасаввур беради.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТИ АСОСИЙ ТУРЛАРИНИ ЕТИШТИРИШ

(Йилгача ўрта ҳисобда — миллион тонна)

	1961—1965 йиллар	1976—1980 йиллар	ўсиш проценти
Дон	130,3	205,0	157
Қанд лавлати	59,2	88,7	150
Сабзавот	16,9	26,3	156
Мева ва узум	6,5	15,2	234
Гўшт (сўйилган вазида)	9,3	14,8	159
Сўт	64,7	92,7	143
Тухум (миллион дон)	28,7	63,1	220

Биз қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсиши аҳолининг кўпайишидан мунтазам равишда ўзиб боришга эришдик, бизнинг аҳоли 1965 йилга нисбатан 35 миллион киши кўпайди. Натижада кўриб чиқилаётган давр мобайлида қишлоқ хўжалиги ялли маҳсулотининг йиллик ўртача ҳажми аҳоли жон бошига 28 процент кўпайди. Ўн беш йил мобайлида аҳоли жон бошига гўшт ва сўт маҳсулотлари истеъмол қилиш 41 процент, тухум истеъмол қилиш қариб икки баравар, сабзавот истеъмол қилиш 35 процент, ёсимлиқ енг истеъмол қилиш 24 процент, қанд истеъмол қилиш 30 процент кўпайди.

Кўриб туришсаизларки, ўртоқлар, партиянинг аграр сийёсати, қишлоқ хўжалигига сарфланган катта-катта маблаглар, миллион-миллион ки

ишлаб чиқариш ҳозирча

озиқ-овқат маҳсулотларига

бўлган талабдан орнада қол-

моқда. Бу оса аҳолининг тул

даромадлари кўпайишининг

натиясидир. Асосий озиқ-

овқат маҳсулотларининг дав-

лат қанча пархари барқар-

ор бўлган бир пайтда аҳо-

ли пул даромадларининг ўси-

ши шу маҳсулотларни истеъ-

мол қилишнинг кўпайишига

олиб бормоқда. Экономикани-

нинг аграр секторига бевоси-

та шугулланувчи кишилар со-

ни камайиб, шаҳар аҳолиси

кўпайиши ҳам бунга сабаб

бўлмоқда. Қишлоқ аҳолиси-

нинг ўз озиқ-овқат маҳсу-

лотларини давлат секторидан

йил сайин кўпроқ сотиб

олаётганини ҳам шунга

олиб бормоқда. Ниҳоят,

қишлоқ хўжалигининг, бу-

тун аграр-саноат комплексин-

инг етарли равишда тез

ўсмаётганини ҳам бунга

таъсир қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Сийёс бюроси мана шу омилларнинг ҳаммасини эътиборга олиб, 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган махсус озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш зарур деб топди. Бу программа мана таъйирлаш ва амалга ошириш — бизнинг планлаштириш системасида, социалистик экономикани бошқаришда принципиал янги кадамдир. Программа озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга аниқ мақсадни қўлади, комплекс ёндашишни ўзида мутасаммаллаштирган.

(Давоми иккинчи бетда).

Коммунистлар қилган
кўп йўл олди борлигини,
қимматли юртимизга бўқ-
лардан олга бормоқда-
ликни Чинакам революцион
ми билан бориб, йигиддан
марраларини забт этил-
тигидан-йиги чўққидар-
утириляпти.

Ушунги Пленум ўртага
қўйган вазибалар — ман-
а марраларини бирдир.
лар— мураккаб ва масъу-
ли вазибалар эканини
мамиз тушуниб туриб
Коммунизм қурилиши-
бу марра муваффақият-
ли равишда тггалланшига

